

דף פא.

עין משפט א.

ח"מ סימן רטז סעיף ט

ט. יב. הקונה ב' אילנות בתוך שדה חבירו אין לו קרקע, וע"כ מת האילן או נקצץ אין לו כלום *.

* אבל יש לו שיעור כדי שיוכל לעבור מלקט תאנים עם הסל שבידו, ואין המוכר יכול לזרוע שם.

ט. יג. הגדילו השני אילנות והוציאו שריגים יקוץ^ב, שמא יצמח בארץ ויאמר למוכר שלושה אילנות מכרת לי ויש לי קרקע. אבל נתפשטו הענפים אפי' למרחוק א"צ לקוץ^ג.

עין משפט ב.

ח"מ סימן רטז סעיף י

י. יד. כל העצים שקוצץ בעל שני האילנות אם הם עלו מהגזעים ורואה פני חמה הרי הם של בעל האילנות^ד, והעולה מהשורשים הרי הם של בעל הקרקע והוא שאינו רואה פני חמה.

ובדקל אין לבעל הדקל מן העולה כלום לפי שאין לו גזע^ה אם לא שקנה ג' דקלים שיש לו גם קרקע.

א. ממשנה בתרא פ"א ע"א.

ב. ז"ל הטור שמא יצאו מן הגזע הסמוך לארץ ויתכסו אח"כ בקרקע עד שיראו כשלושה ויטען הלוקח לקחתי ג' אילנות מתחילה ויש לי קרקע עמהם. ואע"פ שהלוקח צריך להביא ראיה כמו בסעיף ח' מ"מ לא ניחא לו לירד עמו לדין.

ועוד כיון שזה דבר שאינו שכיח שיצמח ויתכסה בעפר אם יבואו לדין יהיו דברי הלוקח קרובים לשמוע באומרו שקנה ג'. סמ"ע ס"ק ל"ב.

ג. ואפי' שהצל מזיק לבית השליחין מ"מ כיון שאין לו קרקע הרי שיעבד לו המוכר שדהו לכל צרכיו וע"מ כן לקחן ממנו, משא"כ בקנה ג' אילנות שלא שיעבד לו המוכר מקרקעותיו כלום משום כך יכול המוכר להכריחו לקוץ הענפים שנפשטו יותר ממה שהיה בשעת המכירה. סמ"ע ס"ק ל"ג.

ד. רמב"ם פכ"ד ממכירה הלכה ז', ממשנה ב"ב פ"א ע"א וכדמפרש ר' יוחנן שם.

ה. מרב נחמן כפירוש רב פפא, ב"ב פ"ב ע"א. שהדקל אינו מעלה הענפים מהסדן אלא מן השורשים שהוא של בעל הקרקע.

עין משפט ג.

ח"מ סימן רמז פ"ה ט
עין לעיל עין משפט א

עין משפט ד.

ח"מ סימן רמז פ"ה ו

ו. המוכר לחבירו ג' אילנות בתוך שדהו אפי' שהם נטיעות קטנות הרי יש ללוקח קרקע הראוי להם^ו, וע"כ אפי' יבשו האילנות או נקצצו יש לו קרקע הראוי להם^ז, ונוטע אחרים במקומם. ושיעור הראוי להם הוא כדי שיעבור המלקט תאנים עם הסל שבידו. מקום זה הראוי לג' אילנות אין המוכר ולא הלוקח יכולים לזורעו^ח אלא מדעת שניהם.

עין משפט הו.

ח"מ סימן רמז פ"ה ח

ח. קנה ג' אילנות כשיש לו קרקע שביניהם אם הגדילו והוציאו ענפים למטה יקוץ^ט כדי שלא ימעט הדרך של בעל השדה.

* אם ישנה הכחשה בין המוכר ללוקח, אם הגדילו או היו כבר, על הלוקח להביא ראיה^י שלא הגדילו.

ח. יא. כל הענפים העליונים שבאילנות היוצאים מהם ואפי' מהשורשים^כ הרי הם של בעל האילנות שהרי יש לו קרקע.

ו. רמב"ם ריש פכ"ד ממכירה ממשנה ב"ב פ"א ע"א.

ז. ממשנה וברייתא שם בדף פ"ג ע"א, וקנה גם האילנות הקטנים שבין אותם ג' אילנות אלו שמכר לו, וכתב הב"י דאם האילנות שביניהם גדולים אין סברא שהם יהיו בטלים עם הג' שמכר לו. סמ"ע ס"ק י"ח.

ח. כדאמר ליה אביי לרב יוסף שם פ"ב ע"ב. והטעם משום שלא יטנפו פירות הנושרים.

ט. ממשנה ב"ב פ"א ע"א.

ואפי' לא הגדילו אלא בתוך השיעור של אורה וסלו צריך לקוצצן שאם לא כן שמא יחזיק ע"י התוספת של הענפים כמלא אורה וסלו חוץ לענפים והוא מרבינו יונה. סמ"ע ס"ק כ"ו.

י. דהמוכר מוחזק בשדה, ולא אומרים שאם הגדילו היה המוכר מכריחו לקוצצן דדילמא לאו אדעתיה. סמ"ע ס"ק כ"ז. וה"ה אם ישנה הכחשה ביניהם אם מכרן לו לג' האילנות בבת אחת או בזה אחר זה שהלוקח צריך להביא ראיה. ט"ז.

כ. שתחת הקרקע, וכל מה שגדל מאותו קרקע הרי הוא של הלוקח לאפוקי אם מכר לו ב' אילנות שאין לו קרקע שמה שגדל מהשורשים לבעל הקרקע. סמ"ע ס"ק כ"ט.

עין משפט ז.

ח"מ פימן רטז פעיף ו
עיון לעיל עין משפט ד